

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1879, kl. 1 e. m.

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2, om underdånig skrifvelse rörande upprättande af taxa för provincialläkares godtgörelse vid sjukbesök.

Uti en i Andra Kammaren afgifven och till Utskottet hänvisad motion (N:o 91) hafva Herrar *Hans Andersson* och *Olof Larsson* föreslagit: »att Riksdagen för sin del beslutar, det taxa för läkares godtgörelse vid förekommande sjukbesök varder upprättad och antagen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uti motionen antydt förslag», eller, för händelse det Utskott, dit motionen blefve remitterad, icke skulle kunna upprätta ifrågasvarande taxa, »att Riksdagen genom skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes låta genom sakkunnige personer utarbета och till nästa Riksdag framlägga förslag till läkaretaxa i antydd riktning.»

Enligt hvad Utskottet till följd af inhemtade upplysningar har sig bekant, har en läkaretaxa redan förut varit till efterlefnad i lag antagen, men till följd af penningens sjunkande värde och deraf härflytande minskning i läkarearfvodet blifvit upphäfd. Uti Kongl. Maj:ts nådiga instruktion den 29 Juli 1774 § 17 mom. 2 och 3 är stadgadt: »Enär Provincial Doctoren varder kallad till någon Patient bör han, tå thet är samma ort, som Doctoren har sitt hemvisst hafva En dal. silf. mt för hvarje visite samt Otta öre s. mt. för hvarje recept, som för then sjuka skrives. Men tå thet är utom hans hemvistort, bör honom betalas En dal s. mt. för hvarje mil han reser för then sjukas skull och utom thes fri resa för två hästar, samt två Dal. s. mt. för hvarje dag han för then sjukas skull till resan och then sjuka använder. Och enär Provincial Doctoren warder om nattetid kallad, nemligen ifrån kl. 10 om aftonen och 5 om morgonen, och skall under sådan tid gjöra besök hos then sjuka, eller för

thes skull resa, bör honom therföre betalas dubbelt emot hvad härofvanföre föreskrifves.»

Vidare får Utskottet meddela, att Kongl. Maj:t uti bref den 29 Dec. 1860 anbefalt Sundhets-kollegium att afgifva underdånigt förslag till de förändrade föreskrifter angående provincial-, distrikts- och stadsläkares m. fl:s åligganden i afseende på den allmänna helso- och sjukvården, hvilka af den anbefalda regleringen af civila sjukvården i riket kunna finnas påkallade», samt att Kongl. Maj:t uti den 5 Dec. 1862 till Sundhets-kollegium aflåten skrifvelse yttrat: »Sedan vi öfver den i 5:te punkten väckta frågan om utsträckt fribrefsrätt för provincialläkare inhemtat underdånigt utlåtande af Vår General-poststyrelse hafva vi låtit detta ärende Oss föredragas och enär de uti instruktionen för Prov. Medici den 29 Juli 1774 intagne taxebestämmelser icke äro efter nuvarande tidsförhållanden afpassade och, i den del de ännu kvarstå oförändrade, till följd deraf icke heller i allmänhet numera vinna tillämpning, hafve Vi funnit godt till all vidare kraft och verkan desamma upphäfva och tillika velat i nåder förklara, att, sedan till Vår pröfning inkommit det förslag till ny instruktion för provincialläkare, om hvars utarbetande I fått nådig befallning och för hvilket ändamål således nedsättandet af en särskild komité icke för det närvarande är af behofvet påkalladt, Vi vilje taga i nådigt öfvervägande, huruvida utöfver de i nådiga Resereglementet den 31 Oktober 1851, Provincialläkare-instruktionen den 13 Juni 1822 och nådigt bref den 23 Juli 1856 meddelade bestämmelser, några ytterligare föreskrifter må vara erforderlige med hänseende till vedergällning åt provincialläkare för lemnad sjukvård eller andra tjensteförrättningar.»

Hvad först angår det förra alternativet af motionärernes hemställan, eller att Riksdagen för sin del måtte besluta det taxa för läkares godtgörelse vid förekommande sjukbesök varder upprättad och antagen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af motionärerne framställt förslag, så har Utskottet icke ansett sig i denna del kunna förorda bifall till motionen, synnerligen af skäl, att de insigter och den erfarenhet, som oundgängligen fordras för upprättandet af en sådan taxa icke stå till Utskottets, ja, måhända ej ens till Riksdagens förfogande.

Beträffande åter motionens sednare alternativ eller att Riksdagen genom skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes genom sakkunniga personer låta utarbета och för nästa Riksdag framlägga förslag till läkaretaxa, så finner Utskottet, att en sådan taxa endast för de af staten aflönade provincialläkarne kan blifva anbefald

till efterrättelse, hvaremot alla öfriga såsom militär-, stads-, distrikts- och sjukhusläkare samt alla andra, som utan all aflöning af stat eller kommun utöfva läkareyrket, ej gerna kunna åläggas att vid sin enskilda praktik tillämpa dess bestämmelser. Det har ej heller undgått Utskottets uppmärksamhet, att stora svårigheter möta för upprättandet af en fullt tjenlig och ändamålsenlig läkaretaxa, hvilket också bäst synes deraf, att Kongl. Medicinalstyrelsen, som redan åren 1860 och 1862 erhållit befallning att upprätta instruktion och taxa för provincialläkare ännu icke, oakadt gjorda försök, kunnat fullgöra detta uppdrag. Men i anseende till frågans stora betydelse samt de fördelar som både läkare och befolkningen otvifvelaktigt skulle vinna genom erhållandet af en läkaretaxa, emedan derigenom dels läkaren hade att påräkna en större praktik och som följd deraf äfven ökade inkomster, dels qvacksalveriet i betydlig mån skulle kunna motarbetas, dels ock slutligen mindre bemedlade personer vid inträffande sjukdomsfall kunna utan allt för stor och kännbar uppoffring sig af läkarevård begagna, så anser Utskottet motionen så vigtig och beaktansvärd, att den icke bör falla utan att ett nytt försök göres i och för vinnande af det mål, som med föreslaget afses, hvarföre Utskottet vågar vördsamt föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes låta genom sakkunniga personer utarbete och för kommande Riksdag framlägga förslag till taxa att gälla för provincialläkare vid utöfningen af deras enskilda praktik.

Stockholm den 24 Februari 1879.

På Utskottets vägnar:

A. J. L Y T H.

Reservationer:

af Herrar *A. J. Lyth* och *P. E. Berglöf*, som ansett, att motionen icke bör till någon Riksdagens åtgärd föranleda.
